Euroopa Parlament
2024-2029

VASTUVÕETUD TEKSTID

P10_TA(2025)0274

Euroopa Liidu Solidaarsusfondi kasutuselevõtmine: abi andmine Hispaaniale ja Prantsusmaale seoses 2024. ja 2025. aastal toimunud looduskatastroofidega

Euroopa Parlamendi 13. novembri 2025. aasta resolutsioon, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Euroopa Liidu Solidaarsusfondi kasutuselevõtmise kohta, et anda abi Hispaaniale seoses üleujutustega Valencia autonoomses piirkonnas 2024. aasta oktoobris ning Prantsusmaale seoses kahjuga, mille põhjustasid 2024. aasta detsembris Mayotte'is tsüklon Chido ja 2025. aasta veebruaris Réunionis tsüklon Garance (COM(2025)0855 – C10-0239/2025 – 2025/0318(BUD))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2025)0855 – C10-0239/2025),

– võttes arvesse nõukogu 11. novembri 2002. aasta määrust (EÜ) nr 2012/2002 Euroopa Liidu Solidaarsusfondi loomise kohta[1],

– võttes arvesse nõukogu 17. detsembri 2020. aasta määrust (EL, Euratom) 2020/2093, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027[2], eriti selle artiklit 9,

– võttes arvesse 16. detsembri 2020. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel, mis käsitleb eelarvedistsipliini, eelarvealast koostööd ning usaldusväärset finantsjuhtimist, samuti uusi omavahendeid, sealhulgas uute omavahendite kasutuselevõtmise suunas liikumise tegevuskava[3], eriti selle punkti 10,

---

1 EÜT L 311, 14.11.2002, lk 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj.
2 ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
3 ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrust (EL) 2021/1058, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi[4],

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrust (EL) 2021/1057, millega luuakse Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+)[5],

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. detsembri 2021. aasta määrust (EL) 2021/2115, millega kehtestatakse liikmesriikide koostatavate Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavate ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavade (ÜPP strateegiakavad) toetamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013[6],

– võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni ning regionaalarengukomisjoni raportit (A10–0031/2024) seadusandliku menetluse raames, et võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. detsembri 2024. aasta määrus (EL) 2024/3236, millega muudetakse määrusi (EL) 2021/1057 ja (EL) 2021/1058 seoses piirkondliku erakorralise ülesehitustoetusega (RESTORE)[7], ning eelkõige sellele raportile lisatud eelarvekomisjoni eelarvehinnangut,

– võttes arvesse oma 7. mai 2025. aasta resolutsiooni liidu uuendatud pikaajalise eelarve kohta muutuvas maailmas[8],

– võttes arvesse Euroopa Keskkonnaameti aruannet nr 1/2024 Euroopa kliimariskide hindamise kohta (EUCRA)[9],

– võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A10-0215/2025),

A. arvestades, et ajavahemikul 28. oktoobrist kuni 4. novembrini 2024 tabas kogu Valencia autonoomset piirkonda Hispaanias torm, mis tõi kaasa tugevad vihmad ja sellest tulenenud rängad üleujutused, põhjustades Euroopa Komisjoni hinnangul 18,08 miljardi euro suuruse otsese kahju ning mõjutades 845 000 inimest 84 omavalitsusest, 170 haridusasutust, rohkem kui 50 tervishoiuasutust ja avalikku taristut; arvestades, et üleujutused põhjustasid vähemalt 229 surmajuhtumit;

---

4 ELT L 231, 30.6.2021, lk 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj.
5 ELT L 231, 30.6.2021, lk 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj.
6 ELT L 435, 6.12.2021, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj.
7 Vastuvõetud tekstid, P10_TA(2024)0059.
8 Vastuvõetud tekstid, P10_TA(2025)0090.
9 https://www.eea.europa.eu/publications/european-climate-risk-assessment

B. arvestades, et nende tormide ja üleujutuste tohutu mõju piirkondade majandusele ulatub hinnanguliselt 18 miljardi euroni, mõjutades 63 tööstuspiirkonda, 64 000 ettevõtet (millest 99,6 % on VKEd), 250 000 töötajat ja 243 388 hüvitisnõuet, nagu on märgitud Valencia piirkondliku valitsuse ja Valencia Ettevõtete Liidu esitatud uuringutes;

C. arvestades, et 14. detsembril 2024 tabas Mayotte'i saart Prantsusmaal tsüklon Chido, tuues kaasa tuulepuhangud kiirusega üle 180 kilomeetrit tunnis, tugevad vihmasajud ja ohtlikult kõrged lained, mis põhjustasid Euroopa Komisjoni hinnangul 3,6 miljardi euro suuruse otsese kahju; arvestades, et tsüklon mõjutas 337 000 inimest ja põhjustas vähemalt 39 surmajuhtumit; arvestades, et endiselt on kadunud 200 inimest;

D. arvestades, et 28. veebruaril 2025 tabas Réunioni saart Prantsusmaal tsüklon Garance, tuues kaasa tormituuled kiirusega kuni 215 kilomeetrit tunnis, tugevad vihmasajud ja ohtlikud mereolud, mis põhjustasid Prantsusmaa ametiasutuste hinnangul otsese kogukahju 849,45 miljonit eurot, peamiselt elektrivõrgu- ja sidetaristule; arvestades, et tsüklon mõjutas 160 000 inimest ja põhjustas vähemalt 4 surmajuhtumit;

1. väljendab sügavaimat solidaarsust kõikide ohvrite ja nende perekondadega ning kõikide inimestega, kellele Valencia piirkonnas Hispaanias aset leidnud hävitavad üleujutused ning laastavad tsüklonid Mayotte'is ja Réunionis Prantsusmaal on kannatusi toonud, samuti päästetöödes osalevate riiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutustega;

2. väljendab heameelt selle otsuse üle, mis näitab vahetult ja nähtavalt liidu solidaarsust oma kodanikega ning kahju kannatanud piirkondadega, kuid märgib, et see solidaarsus ei saa asendada kohalike, piirkondlike ja riiklike ametiasutuste otsest vastutust kliimaga seotud loodusõnnetuste ennetamisel ja ohjamisel;

3. kordab, kui oluline on teavitada üldsust Euroopa Liidu Solidaarsusfondiga (ELSF) kaasnevast käegakatsutavast kasust, et veelgi suurendada kodanike teadlikkust liidu vahenditest ja programmidest;

4. juhib tähelepanu tõsiste, hävitavate ja surmavate loodusõnnetuste arvu suurenemisele Euroopas ning kutsub liikmesriike ja komisjoni üles suurendama investeeringuid ennetamisse, avalikku taristusse, kliimamuutuste leevendamisse ja nendega kohanemisse ning hädaolukorraks valmisoleku meetmetesse, et vältida inimohvreid ja majanduslikku kahju; kutsub liikmesriike üles võtma arvesse, et kliimariskid ja muud loodusõnnetused mõjutavad sotsiaal-majanduslike ja demograafiliste tegurite tõttu ebaproportsionaalsel määral haavatavamaid elanikkonnarühmi ning väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid, samuti vähemkaitstud alasid, nagu

äärepoolseimad piirkonnad; peab hädavajalikuks tagada eelarvepädevate institutsioonide kõrgetasemeline demokraatlik kontroll Euroopa Solidaarsusfondi (ELSF) üle; tuletab meelde, et ELSFi eelarve on piiratud ja seda ei saa käsitleda ainsa suurte loodusõnnetustega tegelemise vahendina; nõuab seetõttu, et hinnataks liidu eelarve finantssuutlikkust ja kaalutaks selle vahendite võimalikku suurendamist, et anda kodanikele selliste katastroofide ulatusele vastavat abi; märgib, et sellise abi suurendamine võimaldaks liikmesriikidel katastroofidele reageerida tulemuslikumalt ja kiiremini ning ühtlasi oleks võimalik säilitada muud vahendid, eelkõige ühtekuuluvusfondid, mille esmane eesmärk ei ole katastroofidele reageerimine;

5. rõhutab, et ELSF on üksnes vahend, mis tegeleb tagajärgedega, ning et liit peaks jätkuvalt tegelema ka kliimamuutustega kohanemise ja nende leevendamisega, toetama looduskatastroofide ennetamisele suunatud Euroopa ja liikmesriikide poliitikameetmeid ning toetuma kõigis oma meetmetes paremal kujul taastamise põhimõttele; juhib tähelepanu sellele, et Euroopa Keskkonnaameti aruandes nr 1/2024 Euroopa kliimariskide hindamise kohta hoiatati, et liit ei ole kliimamuutuste mõjuks valmistunud, ning rõhutab vajadust võtta meetmeid, et vältida tuvastatud kliimariskide jõudmist kriitilise tasemeni; kutsub liikmesriike ja komisjoni üles võtma vajalikke meetmeid, et liit suudaks täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused; tuletab meelde vajadust tõhusa koostoime järele muude liidu poliitikavaldkondade ja programmidega ning rõhutab, et liikmesriigid peaksid parimal viisil ära kasutama eelkõige Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi+ ja maaelu arengu programmide pakutavaid rahastamisvõimalusi; kutsub komisjoni üles hindama võimalikult kiiresti kõiki liikmesriikide põhjendatud taotlusi jaotada riiklike taaste- ja vastupidavuskavade vahendeid ümber looduskatastroofiabiks kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/241[10] sätestatud reeglitega, eriti kui võtta arvesse selle mehhanismi veel kasutamata vahendite suurt osakaalu; rõhutab ka vajadust ennetusmeetmete järele mitte ainult tulevaste kahjude leevendamiseks, vaid ka selleks, et vältida riskitingimuste süvenemist katastroofiliste sündmuste, näiteks üleujutuste, metsa- ja maastikupõlengute, maalihete või järvede ja jõgede kuivamise tagajärjel; rõhutab lisaks ohtu, mida äärmuslikud ilmastikuolud ja loodusõnnetused, nagu kuumalained, kujutavad rahvatervisele kogu Euroopas, ning kutsub komisjoni üles seda aspekti asjakohastes poliitikavaldkondades arvesse võtma; julgustab kasutama uuenduslikke digivahendeid, satelliidiandmeid (nt Copernicus) ja varajase hoiatamise süsteeme, et parandada katastroofideks valmisolekut; rõhutab eri programmide vahelise piisava paindlikkuse olulisust; rõhutab, et ELSFist abi saamine ei tohi tingida nende liidu

---

10 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu (ELT L 57, 18.2.2021, lk 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

rahaliste vahendite kahanemist, mida liikmesriigid saavad muudest liidu poliitikavaldkondadest või programmidest; tuletab meelde, et liikmesriigid võivad kooskõlas kohaldatavate liidu õigusnormidega anda riigiabi, eelkõige põllumajandusettevõtetele, kes on loodusõnnetuste tõttu kahju kannatanud;

6. tuletab meelde, et RESTORE[11] ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD)[12] erimeetmed pakuvad loodusõnnetustes kannatada saanud liikmesriikidele rahaliste vahendite kasutamise suurema paindlikkuse kaudu täiendavat abi; rõhutab, et liikmesriigid peaksid neid võimalusi ära kasutama;

7. väljendab kahetsust, et toetusesaajani jõuab ELSFi toetuse kogusumma keskmiselt ühe aastaga; tuletab meelde, kui oluline on kahjustuste kiire ja usaldusväärne hindamine, mille puhul võetakse korrektselt arvesse majanduslikke tagajärgi, ning nõuab rohkemate operatiivmeetmete võtmist, et lühendada keskmist ettemaksete tegemise aega, tagades samal ajal liidu eelarve kaitse; märgib, et abi kogusumma arvutamise metoodikas tuleks paremini arvesse võtta otsese kogukahju ja mõjutatud territooriumi kogurahvatulu suhet, eriti kui see mõjutab äärepoolseimaid piirkondi;

8. rõhutab tungivat vajadust ELSFist viivitamata rahalist abi anda, et oleks tagatud toetuse õigeaegne jõudmine kannatanud piirkondadeni ning kiire ja kestev taastumine; rõhutab, kui oluline on ELSFi toetuse taotluse esitamise ja rahastamisotsuse tegemise vahele jäävat aega lühendada; nõuab, et tehtaks jõupingutusi selle tagamiseks, et ELSFi abi jõuaks kiiresti lõplike abisaajateni, sealhulgas ettevõtjate, VKEde, perede ja mõjutatud kodanikeni, samuti taristu rekonstrueerimiseks ja materiaalse kahju heastamiseks koos vastava mõjuhinnangu ja asjakohaste kontrollimehhanismidega; rõhutab vajadust lihtsustada ja kiirendada sisemenetlusi, kahjustamata seejuures institutsioonilist tasakaalu, eelkõige Euroopa Parlamendi kui ühe eelarvepädeva institutsiooni õigusi; märgib, et 2027. aasta järgse Euroopa Solidaarsusfondi õigusjärglase kavandatav juhtimine ei ole kooskõlas Euroopa Parlamendi seisukohaga, mida Euroopa Parlament väljendas oma 7. mai 2025. aasta resolutsioonis liidu uuendatud pikaajalise eelarve kohta muutuvas maailmas[13];

9. kiidab käesolevale resolutsioonile lisatud otsuse heaks;

10. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga otsusele alla ja korraldada selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;

11. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon koos

---

11 ELT L, 2024/3236, 23.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3236/oj.

12 ELT L, 2024/3242, 23.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3242/oj.

13 Vastuvõetud tekstid, P10_TA(2025)0090.

selle lisaga nõukogule ja komisjonile.

LISA

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu Solidaarsusfondi kasutuselevõtmise kohta, et anda abi Hispaaniale seoses üleujutustega Valencia autonoomses piirkonnas 2024. aasta oktoobris ning Prantsusmaale seoses kahjuga, mille põhjustasid 2024. aasta detsembris Mayotte'is tsüklon Chido ja 2025. aasta veebruaris Réunionis tsüklon Garance

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (otsus (EL) 2025/2403) lõplikule kujule).